అయ్యవారినిచేయబోతే కోతయింది

'కరుణకుమార'

వెంకటనారాయణ శింగరాయకొండ లేబరుస్కూలు టీచరు. నాలుగోఫారం పరీక్ష తప్పిపోయినందున హయ్యరుగ్రేడు ట్రైనింగు ప్యాసయి, వారినీ వీరినీ ఆశ్రయించి అంతా మూడునెలలకిందటి లేబరు డిపార్టుమెంటు స్కూలులో నెల కిరవై రూపాయల టీచరువుద్యోగం సంపాదించుకొని ఛార్జి తీసుకొన్నాడు.

ఛార్జి తీసుకొన్న మూడోనెలలోనే జిల్లా లేబరు ఆఫీసరుగారు ఏప్రియల్ నెల అయిదవ తేదిన ఉదయం ఎనిమిదిగంటలకు బడికి తణిఖీ నిమిత్తం వస్తున్నామని అడ్వాన్సుగా వెంకటనారాయణకు నోటీసుకార్డు పంపారు.

నోటీసుప్రకారం ఆఫీసరుగారు సరిగా ఆరోజున బడివద్దకు రావడమూ, వారు వచ్చేవరకు స్కూలుతలుపు తాళంవేసివుండి, వెంకటనారాయణగాని పిల్లలుకాని హాజరులో లేకపోవడమూ జరిగింది. ఇదిచూచి ఆఫీసరు ఉగ్రుడయి పరవళ్లుతొక్కుతూ ట్రావెలర్సు బంగాళాలోని తన మకాముకు చక్కాపోయినాడు.

పగలు పన్నెండుగంటలు కావచ్చింది. ఎండ మిటమిట లాడుతోంది. లేబరు ఆఫీసరుగా రప్పుడే భోజనంచేసుకొని పడకకుర్చీలో పండుకొని సిగరెట్టు కాలుస్తున్నారు. వారి జవానుకూడా అప్పుడే భోజనానికి పోయినాడు. బంగాళాకాంపౌండులోని గుడిసెలో కాపురంవున్న యానాదివాడొకడు వరండాలో కూర్చుని పంకా లాగుతున్నాడు.

వచ్చినపని కాకుండా, ఆరోజు డయరీ అంతా వృథాఅయిపోయిందే అని విచారిస్తూ నోటీసు ముందుగా పంపినప్పటికీ వెంకటనారాయణ చూపించిన అవిధేయతకు అతను ఎదుటపడితే ఎగిరిమింగేయాలన్నంత ఆగ్రహంతో పెద్ద నిట్టూర్పులువిడుస్తూ, నోటిలో పెట్టి ముట్టించిన సిగరెట్టును రెండుమూడు పీల్పులతోనే ఆఖరుచేస్తూ, ఇట్లా ఒకదాని వెంట మరొకటిచొప్పున ఇప్పటికి ఒకటీ — రెండూ — మూడూ — నాలుగుసిగరెట్లు తగలేశారు లేబరు ఆఫీసరుగారు. వారు అయిదోదాన్ని బయటికి తీయబోతూవుండగా ఒక అరడజను బత్తాయిపండ్లూ, అరడజను కమలాపండ్లూ వగైరాలతోవున్న ఒక పేప తట్ట చేత్తోపట్టుకొని, ఎదుటబడితే ఏమిచేస్తారో దొరగారన్న దిగులుతో అడుగులో అడుగు వేసుకొంటూ, వరాండా మెట్లెక్కి పిల్లిలా నక్కుతూ నక్కుతూ అప్పుడే వచ్చాడు వెంకటనారాయణ. భయపడుతూ భయపడుతూ దొరగారు కుర్చీలో పరుండివున్న గదివాకిలివద్దకు వెళ్లి, తట్టలో పళ్లుతీసి బల్లమీదపెట్టి 'రక్షించండి బాబూ! ఈ దఫాకు క్షమించండి' అంటూ మరుక్షణంలో దొరగారి పాదాలమీద వ్రాలాడతడు.

అయ్యవారిని చేయబోతే కోతయింది

వెంకటనారాయణ అంటినకాలు ఛ్రున విదలించివేసి "ఛీ! బయటికి పో. ఇడియట్! నిన్ను డిస్మిస్ చేస్తాను చూచుకో. బుద్ధుందా లేదా నీకు?" అని తోకతొక్కిన తాచులాగ కుర్చీలో పండుకొన్న లేబరు ఆఫీసరుగారు లేచి ఒక్క ఉరుమురిమాడు.

"క్షమించండయ్యా! పొరపాటు జరిగిందండి. బుద్ధిపూర్వకంగా చేసినతప్పు కాదండి. ఇట్లా ఇంతపని జరుగుతుందని నేను కలలోనుకూడా అనుకొనివుంటే దొరగారు తమరికింత ఆగ్రహంరాకుండానే చేసుకొనేవాణ్ని. ఇప్పుడయినా నాకథ యావత్తూ సాంతంగా వింటే దొరగారు నామీద ఇంత ఆగ్రహపడరని మనవి చేసుకొంటున్నానండి" అని వెంకటనారాయణ నడుంవంచి రెండుచేతులూ జోడించి గజగజలాడుతూ విన్నవించుకొన్నాడు.

"ఏంకథ? ఆ కథేమిటో — ఆ యేడుపేమిటో ఏంజరిగిందో చెప్పు— అదీ వింటాం" అని కొంచెం తమాయించి వెంకటనారాయణ ఏంచెప్పుకొంటాడో సాంతంగా విందామని దొరగారు తిరిగి పడకకుర్చీలో వెనక్కి జేర్లబడి, ఆరో సిగరెట్టు ముట్టించి రెడ్డికంవేసికొని ఓరకంటిచూపుతో వెంకటనారాయణను చూస్తూ కూర్చున్నారు.

అంతట వెంకటనారాయణ కొంతధైర్యం తెచ్చుకొని గుండె దిటవుపరుచుకొని గొంతు సవరించుకొని తన చరిత్ర నీ క్రిందివిధంగా ఆరంభించాడు.

"తమ రీదినం అయిదవతేదీని తణిఖీకి వస్తామని పంపిన నోటీసుకార్డు నాకు మొన్న మూడవతేది ఉదయం పదిగంటల కందిందండి. తమ అనుగ్రహంవల్ల నాకీ శింగరాయకొండ గ్రామంలో నౌకరీ దొరకడమూ, నేను ఛార్జి తీసుకొన్న మూడునెలలకే తమరు నా స్కూలు తణిఖీకి వస్తామని నోటీసు పంపడమూ తలచుకొనేవరకు నాకు ఆనందం కలిగింది. నేను నౌకరీలో చేరినపిదప ఇదే తమరు మొదటిసారి తణిఖీకి రావడం కాబట్టి ఈసారి తమరిని హృదయపూర్వకంగా ఆహ్వానించి గౌరవించి తమరి నానందపరిచి తమవల్ల మంచి సర్టిఫికెట్టు పొందుదామని కోరిక పుట్టింది. నా స్కూలురావడంతోనే తమ మెడలో ఒక గులాబీపూలమాలవేసి, పండ్లు వగైరాలు సమర్పించి తమరిని పూజిద్దామనుకొన్నాను. నిన్న నాలుగోతేదీ అంతా గడువుందికదా, నెల్లూరికిపోయి మంచి మాల పళ్లూ తీసుకువద్దామని ఆరురూపాయలు చేబుచ్చుకొని మొన్నరాత్రి ప్యాసెంజరులో నెల్లూరు వెళ్లానండి.

"తెల్లవారుజామున అయిదుగంటలకు నెల్లూరుచేరింది ప్యాసెంజరు. రైలుదిగి ఉదయాన్నే పెద్దబజారులో పువ్వులమ్మే సాయిబుల అంగడికిపోయి మంచిరకం ఒకమాల రూపాయన్నరకు బజానాయిచ్చి, సాయంత్రం ఆరుగంటలకు మాల తయారవుతుందని సాహేబు చెప్పినందువల్ల అతనితో సాయంత్రం వస్తానని చెప్పి వెళ్లిపోయాను. బజారులో రూపాయన్నరకు గజనిమ్మపండ్లూ, ఆపిలూ

కమలాలూ తీసుకొని ఇంకా యితరపనులు చూచుకొని మధ్యాహ్నం పూటకూటింట భోజనంచేసుకొని సాయంత్రం ఆరుగంటలకు మళ్లీ బజారుకు వెళ్లానండి. పూలమాల తయారుగావుంది. దాన్ని తీసుకొని ఒక బుట్టలో నలిగిపోకుండా భద్రపరిచి, రాత్రి ఏడు, ఏడున్నరగంటలకు మళ్లీ పూటకూటింటికి వెళ్లి భోజనంచేశాను. పూటకూటాయనకు డబ్బు లిచ్చివేసినపిదప నా మనీపర్సులో మిగిలినపైకం లెక్కచూచుకోగా నేను తీసుకువెళ్లిన ఆరురూపాయలలోనూ రూపాయ రెండణాలు మిగిలినవి. 'సరే, నెల్లూరినుంచి శింగరాయకొండకు సరిగా రూపాయేకదా రైలుఛార్జి — ఇంకో రెండణాలు అదనంగానే వున్న'వనుకొని పైకితీసినరూపాయి మళ్లీ పర్సులోపెట్టేసమయంలో దానికి అంచున చిన్ననొక్కున్నట్టు కనిపించింది. అరే, చంద్రబింబంలాంటి ఈ జార్జిమార్కు కొత్తరూపాయికి కళంకంలా ఈ పాడునొక్కు ఎట్లా వచ్చిందాఅని అనుమానిస్తూ దాన్ని కింద గచ్చుమీదవేసికొట్టి మోగించాను. ఖంగుమని మోగింది. మళ్లీ రెండోసారి కొట్టాను. పూటకూటిల్లంతా మారుమోగింది. అనుమానమెందుకు ఈ రూపాయికనుకొని దాన్ని పర్సులోవేసి పండ్లు నాసూటు కేసులోపెట్టి దానికి తాళంవేశాను. రాత్రి తొమ్మిది తొమ్మిదిన్నర కావచ్చింది. శింగరాయకొండకువెళ్లే ప్యాసెంజరు తెల్లవారుజామున నాలుగుగంటలకు చేరుతుంది నెల్లూరు. పూటకూటింట పడకవేస్తే మెలుకువ వస్తుందో రాదో, — అర్ధరాత్రి ప్రయాణం, వున్న యీ వొక్కరైలూ దాటిపోతే వచ్చినపనంతా వ్యర్థమయిపోవడమే కాకుండా దొరగారికి ఆగ్రహం గనుక వస్తే మనుబతుకంతా తలకిందైపోతుంది, వెళ్లి రైలుస్టేషనులోనే పడుకొంటే మంచిదని సూట్ కేసు ఒకచేత్తోనూ, పువ్వులమాలబుట్ట మరోచేత్తోనూ పట్టుకొని వెన్నెట్లో స్టేషనుకు బయలుదేరాను.

"కాని దారిపొడుక్కీ నాకు రూపాయి మీద అనుమానం బాధిస్తూనేవుంది." రూపాయి మోతచూస్తే బాగానేవుంది కాని ఆ టిక్కట్టిచ్చేవాడి కంటికి నొక్కుకనిపిస్తుందేమో. మోత బాగామోగిన నొక్కున్న రూపాయలు రైలువాళ్లు తీసుకొంటారో లేదో. ఆ టిక్కట్టిచ్చేవాడు రూపాయి మోగించి టిక్కెట్టు నాచేతిలోపెడితే సరే; ఒకవేళ అట్లాజరక్కపోతే ఏమిగతి? మన కీ పట్నంలో తెలిసినవా రెవ్వరూలేరే! అందులోనూ అర్ధరాత్రిసమయం — అయినా రూపాయి పడకపోవడమే ఖాయమా?—పోనీ, ఎవరికయినా దీన్ని చూపించి నొక్కున్నదని చెప్పకుండా వాళ్లను "అయ్యా! ఈరూపాయికేం లోపమండీ" అని అడిగితే, వాళ్లు దీనికేమయినా వంకపెట్టగలరా? — కాని ఈ ఆలోచనకూడా బాగాలేదు. మనరూపాయి లోపం మనమే ఎందుకు బయలుపెట్టుకోవడం? ఎవరితోనూ ఈ రూపాయి ప్రస్తావనే చేయగూడదు. మాట్లాడక స్టేషనుకువెళ్లి హాయిగా తెల్లవారుజామువరకూ పండుకొని టిక్కె

ట్టిచ్చేసమయంలోపోయి ఏమీ ఎరగనట్లు బల్లమీదపడేస్తే ఖంగుమని రూపాయిమోగి వూరుకొంటుంది; సరేరాఅని టిక్కెట్టు ఇవ్వనే యిస్తారు. అదీగాక, రాత్రివేళ, ఆ నిద్రకళ్లకి వాళ్లకీ రూపాయినొక్కు అసలు కనిపిస్తుంది గనుకనా? రాత్రిపూట ఈ ఉద్యోగంచేసే రైలుద్యోగస్థులందరూ - రైలునడిపే ఏడ్రైవరోతప్ప — గార్డూ, అండరుగార్డూ, స్టేషను మాస్టరూ, టిక్కెట్టిచ్చేవాడూ, వసూలుచేసే వాడూ — యావన్మందీ అసలు సగం నిద్రలోనే ఉద్యోగం చేస్తూవుంటారు. అటువంటిది టిక్కెట్లమ్మేవాడికి నారూపాయి నొక్కు కనిపిస్తుందా? చేస్తుందా? మోగించాడంటే చక్కగామోగే నారూపాయి కేమిటి రాత్రి వేళ సగంనిద్రకళ్ల టిక్కెట్టిచ్చేవాడు పేరు పెట్టడ మేమిటి?—ఛా! ఛా! ఎందుకొచ్చిన అనుమానం ఇది. మరేమీ ఫరవాలేదు రూపాయికి వచ్చిన భయ మేమీలేదు” అని యేవేవో ఆలోచనలు చేస్తున్నాను. ఈ ఆలోచనలోనే స్టేషను చేరాను.

“నేను స్టేషనులో అడుగుపెట్టేవరకు మిషనరీ క్లాకుటవరు టంగు టంగుమని పది గంటలు కొట్టింది. “బలే. బలే శకునం. గంటకొట్టింది. ఇక ఫరవాలే” దనుకొని లోపల హాలులోకి వెళ్లాను. హాలుకు నడుంగా పైన పలకలద్దాల లాంతరు వేలాడుతోంది. దానిలోని దీపం తప్ప యితర పెద్దదీపా లేమీ హాలులో లేవు. మూడో తరగతి ప్యాసెంజర్లు కొంత మంది బెంచీలమీదా, కొంతమంది కిందా పండుకొని నిద్రపోతున్నారు. కొందరు కూర్చునే కునికిపాట్లు పడుతున్నారు. ఒక మూల ఒక ముసలాయన దగ్గుతున్నాడు; వేరొకమూల ఒక చంటిపిల్ల లేచి యేడుస్తోంది. ఒకపక్క కొంతమంది చుట్టలు కాల్చుకొంటూ లోకాభిరామాయణం మాట్లాడుకొంటున్నారు. బయట రోడ్డు పక్క జట్కాలూ, ఎద్దుబళ్లూ వున్నవి. పదిన్నర గంట కావచ్చింది. నాకూ నిద్ర వచ్చీ రానట్టుగావుంది. ఇంకో అరగంటకు మద్రాసునుండి మెయిలువచ్చి వెళ్లిపోయింది. దానితో హాలులోని సమ్మర్దం కొంత అణిగి అక్కడక్కడ కొద్దిపాటి ఖాళీ అయింది. “తెల్లవారుజామునకదా నా రైలు వచ్చేది. ఈలోపల కాస్త కూర్కుపోదా” మనుకొని తలకింద సూటుకేసు పెట్టుకొని పక్కన పువ్వులబుట్ట పెట్టుకొని కాళ్లు చాచుకొని రెండావులింత లావులించి రంగా! రంగా అంటూ మేను వాల్చాను.

“కళ్లు మూసుకొన్నాను కాని నిద్రపట్ట లేదు. పైకి నిశ్శబ్దంగానూ, శాంతంగానూ వున్నట్టున్నానే కాని లోపల గుండెలు దడ దడ రైలింజనులా కొట్టుకొంటున్నవి. ఏమీ భయంలేదని నాలో నేను ఎన్నిసార్లు ధైర్యం చెప్పుకొన్నా గుండె నిబ్బరం కలగ లేదు.” ఒకవేళ రూపాయి పడకపోతే యెట్లా? రైలువాళ్లకు మనతో మొగమాటమా గనుకనా? ఈ రైలు దాటిపోతే గ్గతేమిటి?”—ఇవే ఆలోచనలు. ఎంత అణుచుకొందామన్నా ఉఁహూఁ — ఈ ఆలో

చన లణగటంలేదు. నిద్రపట్టలేదు. లేచి కూర్చున్నాను. హాలంతా పరికించి చూచాను. రాత్రి పన్నెండు, ఒంటిగంట అయిపోతోంది. అంతా నిశ్శబ్దంగావుంది "ఈ హాలులో ఇంతమంది ప్రయాణీకుల లోనూ ఎవరికైనా నాకులాగ ఇంత ఆందోళన వుంటుందా? హాయిగా నిద్రపోతారా వుంటే?—మనకయితే మాత్రం ఎందుకాందోళన? గడియారం టంగు టంగుమని గంటలు కొట్టింది. మనకు జయమే" అని మనస్సుకు దిటవుచెప్పుకొని మళ్లా కళ్లు మూశాను. కాని ఉఁహూఁ. మనస్సుకు శాంతి కలుగలేదు. 'తీరా రూపాయి మారకపోతే రేపు దొరగారి తణిఖీ యేమి కావాలె? స్కూలేమి కావాలె? నేనేమి కావాలె—ఇదేమిరా భగవంతుడా! ఇట్లాంటి చిక్కులలో పెట్టా' వనుకొంటూ ఆ వేదనతో లేచికూచుని కొంతసేపు అటూ ఇటూ పచార్లుచేశాను. తిరిగి మళ్లా వచ్చి నా మామూలుచోట పండుకొన్నాను.

"క్లాకు టవరు రెండు గంటలు కొట్టింది. మూడు కొట్టింది. ఆఖరుకు నాలుగుకూడా అయింది. గుండెలు మహావేగంతో కొట్టుకొంటున్నవి. అప్పుడు నాది అదొక విపరీతమయిన స్థితి. టిక్కెట్లు తీసుకొనే షైమయిందన్నట్లు స్టేషన్ ప్లాటుఫారంమీద గంట గణగణ వాయించాడు పోర్టరు. హాలులో నిద్రపోతూవున్న వాళ్లందరూ నిద్ర లేచారు. ఒక్క నిముషకాలంలో టిక్కెట్లమ్మే కిటికీవద్ద పెద్దగుంపు చేరింది; జనం త్రొక్కులాడుకొంటున్నారు. స్థలం లేదు. ఒకరినొకరు తోసుకొంటున్నారు. పెద్ద రభసంగావుంది. టిక్కెట్టు తీసుకొనేటందుకిదేరా సమయమని నేనూలేచి పర్సులో రూపాయి పైకితీసేవరకు ఒక ముసలి తురక సాహెబు డెబ్బయి ఏండ్లవాడు నా కడ్డంగా వచ్చి "మహరాజ్! ముసలివాణ్ణి. కళ్లు కనుపించవు. ఆ జనంలోకిపోయి టిక్కెట్టు తెచ్చుకోలేను. నాకు శింగరాయకొండకో టిక్కెట్టు తెచ్చిపెట్టు మహరాజ్! నీకు సలాంచేస్తా"నన్నాడు. "శింగరాయకొండకా? టిక్కెట్టా? — సరే తెస్తాను. పైకం తే" అన్నాను నేను.

సాహెబు తన వణకుచేత్తో సంచిలోనుంచి రూపాయతీసి నా చేతిలో పెట్టాడు. "బలే. ఇట్లావుండాలి అదృష్టమంటేను. ఈ తొందరలో రెండు రూపాయలూ ఒకేసారి టిక్కెట్లిచ్చే ఆయన చేతిలో పడేస్తే ఆయనకు నా రూపాయి నొక్కు అసలే కనిపించదు. ఒక్క రూపాయి విడిగాఇస్తే పరిశీలించడనికవకాశంగాని రెండు రూపాయలూ జోడించియిస్తే ఇక భయమేమిటి? బతికానురా భగవంతుడా!" అనుకొంటూ టిక్కెట్ల కిటికీదగ్గరికి వెళ్లానండి. జనసమ్మర్దం ఇంకా తగ్గలేదు.

"శింగరాయకొండకు రెండు టిక్కె" ట్లంటూ నాచేతిని బలవంతంగా ఇతరుల చేతుల పక్కనుంచి కిటికీగంతలోకి పోనిచ్చి రెండు రూపాయలూ బల్లమీద పెట్టాను.

వాటిని టిక్కెట్లిచ్చే ఆయన మోగించాడో లేదో—నాకు తెలియదు. నా చెవికేమీ మోత వినపడలేదు. "ఇదేరా పరీక్షసమయం. అటో ఇటో తేలిపోతుం దిప్పుడే" అనుకొంటూవుండగా "ఈ రూపాయ పడ" దంటూ ఆ రెంటినీ తిరిగి నాచేతిలో పెట్టాడాయన.

"నొక్కు కనిపించింది కాబోలు! ఇక నేదిరా దిక్కు?" అనుకొంటూ గుంపులో నుంచి తోసుకు బయలుపడ్డాను. నా కేమీ పాలిపోలేదు. దిక్కూ దెసా తోచలేదు. వాళ్లంతా తెల్లూ జెర్రెలూ పాకినట్లయింది. ప్రపంచమంతా తిరిగిపోతున్న ట్టనిపించింది. ఏమి చేయను? ఎక్కడికి వెళ్లను? ఎవరి నాశ్రయించను? ఎవరి నెరుగుదు నక్కడ? ఏమి బుద్ధి? అని యేమీతోచక తన్నుకులాడుతుంటే నా సూటుకేసువద్దతనమూట పెట్టుకు కూచున్న సాహేబువచ్చి "అయ్యా! టిక్కెట్టేదండి" అన్నాడు. "లేదూ. టిక్కెట్టు తేలేదు. నా రూపాయ మారదని రెండు రూపాయలూ ఇచ్చేశాను. ఇదిగో నీ రూపాయ. నీ టిక్కెట్టు నీవే తెచ్చుకో. నే తేలే" నంటూ లాంతరుదీపం వెలుతురులో రెండు రూపాయలూ నిదానంగా చూచి నా నొక్కురూపాయి నేను జాగ్రత్త పెట్టుకొని అతని ఎడ్వర్డు రూపాయ అతనికి కిచ్చివేశాను. ఏమి చేయడానికీ తోచక కాలు కాలిన పిల్లలా ఇటూ అటూ తిరుగుతూవుండగా అంతలోనే సాహేబు నాదగ్గరికి తిరిగివచ్చి "అయ్యో! ఇదేమిటి మహరాజ్! నా రూపాయ మారదని వాపసుచేశాడు ఆ టిక్కెట్టు పంతులు. మా దొడ్డపని చేశావు. నా మంచిరూపాయ నువ్వు తీసుకోని నీ పడనిరూపాయ నా కిస్తావు. నా రూపాయి నాకియ్యి" అని గదిమాడు.

"నే నేమయినా పొరపాటుపడ్డానా" అని మళ్లీ దీపం వెలుతురులో నా రూపాయిను పరిశీలించి చూచాను. అది నా రూపాయే — జార్జి చక్రవర్తి బొమ్మా అంచున నొక్కూను. సందేహమేమిటి?— సాహేబు కిచ్చినది సాహేబు రూపాయే. పొరబడలేదనుకొని "నీరూపాయే నీకిచ్చాను సాహెబూ! నా పడనిరూపాయి నీ కివ్వలే" దన్నాను. "లేదు మహరాజ్! చీకట్లో పొరపాటు పడ్డారు మీరు. నారూపాయి మంచిరూపాయి సామీ! నాది నాకిచ్చేయం డన్నాడు. ఏం చెప్పనతనికి? "లేదు సాహెబూ! నారూపాయి నాకు గుర్తే. దానికి చివర నొక్కుం"దన్నాను. "లేదయ్యా నా రూపాయి తీసుకొని నీపడనిరూపాయి నా కిస్తావుటయ్యా? బలే దొడ్డవాడివే. ఇచ్చెయ్యి నా రూపాయి" అని గోల ప్రారంభించాడు. ఈ గోల కక్కడ హాలులోనివారు దగ్గరికివచ్చి మమ్మల్ని చుట్టుకోవడం మొదలుపెట్టారు. "ఎట్లాగ ఈసాహెబును నమ్మించడం? అతనికి కళ్లు కనిపించవు. అతని రూపాయి తీసుకొన్నప్పుడు మంచిదే అనే వుద్దేశంతో మోగించకుండా తీసుకొన్నాను. మొదట మోగించినా తీరిపోయేది. ఇప్పుడేమనుకుంటే ఏమిలాభం?" అనుకుంటూ

వుండగా చుట్టూ మూగినవారు తలోక మాటా అనడం మొదలుపెట్టారు. సాహేబు తొందర ఎక్కువయింది రూపాయి ఇచ్చెయ్యమని. "ఆఖరుకు నా నొక్కురూపాయే మంచిదనీ, సాహెబురూపాయే చెడ్డదనీ నిశ్చయమయింది. అయితేమట్టుకు లాభమేమిటి? సాహెబు నెట్లా నమ్మించడం?— అతనికి టిక్కెట్టు తీసుకువస్తానని యెరక్కపోయి వొప్పుకొన్నాను. మొట్టమొదట లేనిపోని అనుమానాలకు పోయిచెడ్డాను." అనుకొంటూవుండగా సాహెబు "ముసలాణ్ని కళ్లు కనపడవు గనుక మోసం చేస్తావుటయ్యా? ఇచ్చెయ్యి నారూపాయి. రైలు వస్తోంది. వెళ్ళాలంటూ మరింత గంద్రగోళం చేశాడు. ఏమి చెయ్యనిక. ఇక నివ్వక విధి లేదు—ఇదేమికర్వరా" అని నారూపాయి వాడిచేతిలోపెట్టి వాడిరూపాయి నేను తీసుకొన్నాను. నా నొక్కు రూపాయితో టిక్కెట్టు కొనుక్కొని టింగురంగా అని చక్కాపోయినాడు సాహెబు.

"ఆఖరుకు బలే తమాషాజరిగిందోయి వెంకటనారాయణా! కథలాగేవుంది. తరువాతేంజరిగిందేమిటి"అన్నారు నవ్వుతూ లేబరు ఆఫీసరుగారు.

"ఇకనేముంది స్వామీ! నేనక్కడదిగడిపోవడం — దొరగారు తమరిరాకా — స్కూలుతణిఖీ తలచుకొనేటప్పటికి వొళ్లు కంపరమెత్తిపోయింది. ఏమిచేయడానికీ దిక్కుతోచలేదు. రైలువచ్చేస్తున్నది. మతిపోయింది. మళ్లా కిటికీదగ్గరికి వెళ్లాను. టిక్కెట్టు పంతుల్ని శతవిధాల బతిమాలుకొన్నాను. ఎంతబతిమాలుకొన్నా ప్రయోజనం లేకపోయింది. నాదగ్గర రూపాయచెల్లదంటే చెల్లదని తీసుకొనన్నాడు. "సాహేబు సైంధవుడిలా అడ్డుతగిలి వాడిరూపాయ నాకంటగట్టి పోయినాడే"అని దుఃఖంవచ్చింది. "ఇకనేమిచేయనురా భగవంతుడా"అనుకొంటూవుండగా ప్లాటుఫారంమీద కొచ్చేసింది రైలు. ఇక ఆలోచిస్తే కార్యంలేదనుకొని నాదగ్గర అదనంగావున్న రెండణాలతోనూ ప్లాటుఫారంటిక్కెట్టుకొని ఒక్కపరుగున ప్లాటుఫారంమీదికివచ్చి పడ్డాను. రైలుదాటిపోతుందేమో అన్నఖంగారులో నాకెదురుగావున్న పెట్టెతలుపుతెరచి లోపలికెళ్లికూచునేవరకు—తీరాచూస్తునుగదా—అది ఇంటరుక్లాసయింది. అసలే టిక్కెట్టులేదు; అందులోనూ ఇంటరుతరగతి ప్రయాణం! ఇదేమిరా ఎట్లావచ్చిందనుకొంటూ, పువ్వులదండ జ్ఞాపకానికివచ్చి చూచుకోగా ఆబుట్టలేదు. తొందరలో స్టేషనులో మరచిపోయివచ్చానని తెలిసిందప్పుడు. దానికోసం విచారిస్తూవుండగా రైలు పెన్నవంతెనమీదికి రావడమూ, ఇంతలోనే — అదివరకాబండిలో ఎప్పుడెక్కాడో టిక్కెట్టుకలెక్టరొకడు టిక్కెట్లడగుతూవుండడమూ జరిగింది. "వస్తే అన్నిచిక్కులూ వక్కమాటువస్తవి—ఇదేమిఖర్మంరా భగవంతుడా"అని హడిలిపోతున్న సమయంలో టిక్కెట్టుకలెక్టరు నాదగ్గరికే వచ్చి టిక్కెట్టడిగాడు. నాదగ్గరటిక్కెట్టేదీ? లేదని నాసంగతంతా చెప్పబోతూవుంటే

వినక దొంగతనంగా ప్రయాణం చేస్తున్నానని నాకు మద్రాసునుంచి ఇంటరుక్లాసుకు డబ్బిఛార్జికట్టి నాపేరువ్రాసుకొని నెల్లూరు తర్వాతిస్టేషను పడుగుపాడులో దింపివేసి స్టేషనుమాస్టరు కొప్పగించి తనదారిని తాను చక్కాపోయాడు.

ఏమని చెప్పుకోను దొరగారూ! నా అవస్థ—తెల్లవారేవరకూ పడుగుపాడులో వుండి తెల్లవారినతర్వాత ఆస్టేషనుమాస్టరు కాళ్లుపట్టుకొని ప్రార్థించి, ఆయన దయ దలచడంవల్ల శింగరాయకొండకు టిక్కెట్టు తీసుకొని ఆయనదగ్గర తీసుకొన్న చేబదులుతో—ఈ పన్నెండుగంటల ప్యాసింజరులో వచ్చిపడ్డానండి.

ఈలోగానే దొరగారు తమరు స్కూలుకు రావడమూ, నేను లేనన్నకారణంచేత కోపంచేసి ఇక్కడికి వచ్చేయడమూ జరగిందండి—పోయిన పూలమాల పోనే పోయింది స్వామీ! ఈపళ్లయినా తీసుకొని నన్ను కటాక్షించకపోతే—''

అని దీనంగా గద్గదస్వరంతో చెప్పుకొంటూ నిలబడివున్న వెంకటనారాయణ వైఖరి చూచేవరకు లేబరుఆఫీసరుహృదయం కరిగింది, జాలిపడ్డాడతనిస్థితికి; "సరే నీకు భయంలేదు. నేను రేపటిదినం స్కూలు తణిఖీకి వస్తా"నని చెప్పి అతన్ని వోదార్చడమే కాకుండా అతనికి రైలువాళ్లు కట్టిన డబ్బిఛార్జి ఏడురూపాయలన్నరా తానే యిచ్చేసి వెంకటనారాయణ నింటికి పంపేశాడు.

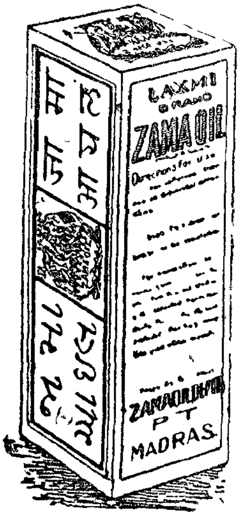

జామాతైలము

ఏజంట్లు కావలెను

తలనొప్పి, యిన్ఫ్లుయంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట పంటినొప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక క్షణములో పోగొట్టగల ఖ్యాతిచెందిన "జామాతైలము" నకు సమమగు మందు వేరేదియు లేదు. చాలా యోగ్యతాపత్రములనుపొందియున్నది.

బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు

అమర్‌చెందు, శోభాచెందు,

ఇంగ్లీషుమందులు, పలుసరకులు, సల్ఫ్యూరిక్, నైట్రిక్ మొరాటిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారస్థులు.

నెం. 63, నైనప్పనాయని వీథి, మద్రాసు